

День 4. Дизайн та планування посухостійкого саду

Марафон "Сад без поливу"

Петро та Надія Трофименко

Питання 4-го дня марафону

1. Дизайнерська концепція “ксеріскейпінг”.
2. Волога у житті рослини
3. Мікрокліматичні зони тіні та вологи: захист від сонця та вітру
4. Ефективне використання води: групування рослин за їх потребами у воді
5. Ярусність, ущільнена посадка, немає голої землі
6. Зменшення площі газонів
7. Використання каменів, мульчі тощо

Концепція “ксеріскейпінг”

Xeriscaping — це концепція дизайну та техніка озеленення, яка зосереджена на створенні екологічно чистих, водоефективних садів і ландшафтів, особливо в посушливих або схильних до посухи регіонах.

Основна мета ксеріскейпінгу — зменшити потребу в додатковому зрошенні за рахунок використання рослин, які добре пристосовані до місцевого клімату та потребують мінімальної кількості води.

Ключові принципи “ксеріскейпінгу”

1. Місцеві або посухостійкі рослини
2. Поліпшення ґрунту
3. Ефективне зрошення
4. Мульчування
5. Елементи дизайну, що зберігають воду
6. Правильний догляд

Острів Дружби

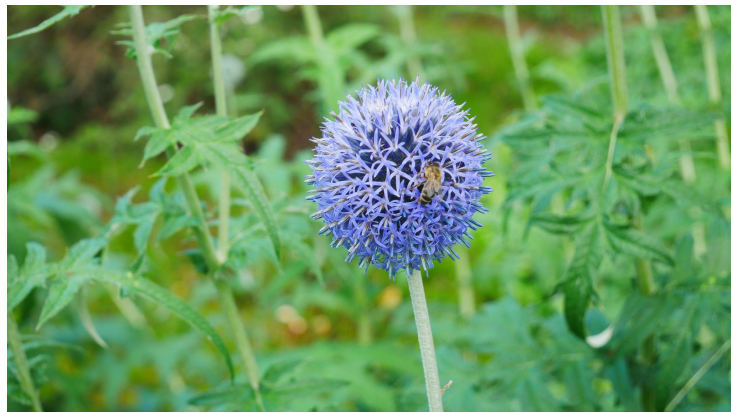

Острів Дружби

Острів Дружби

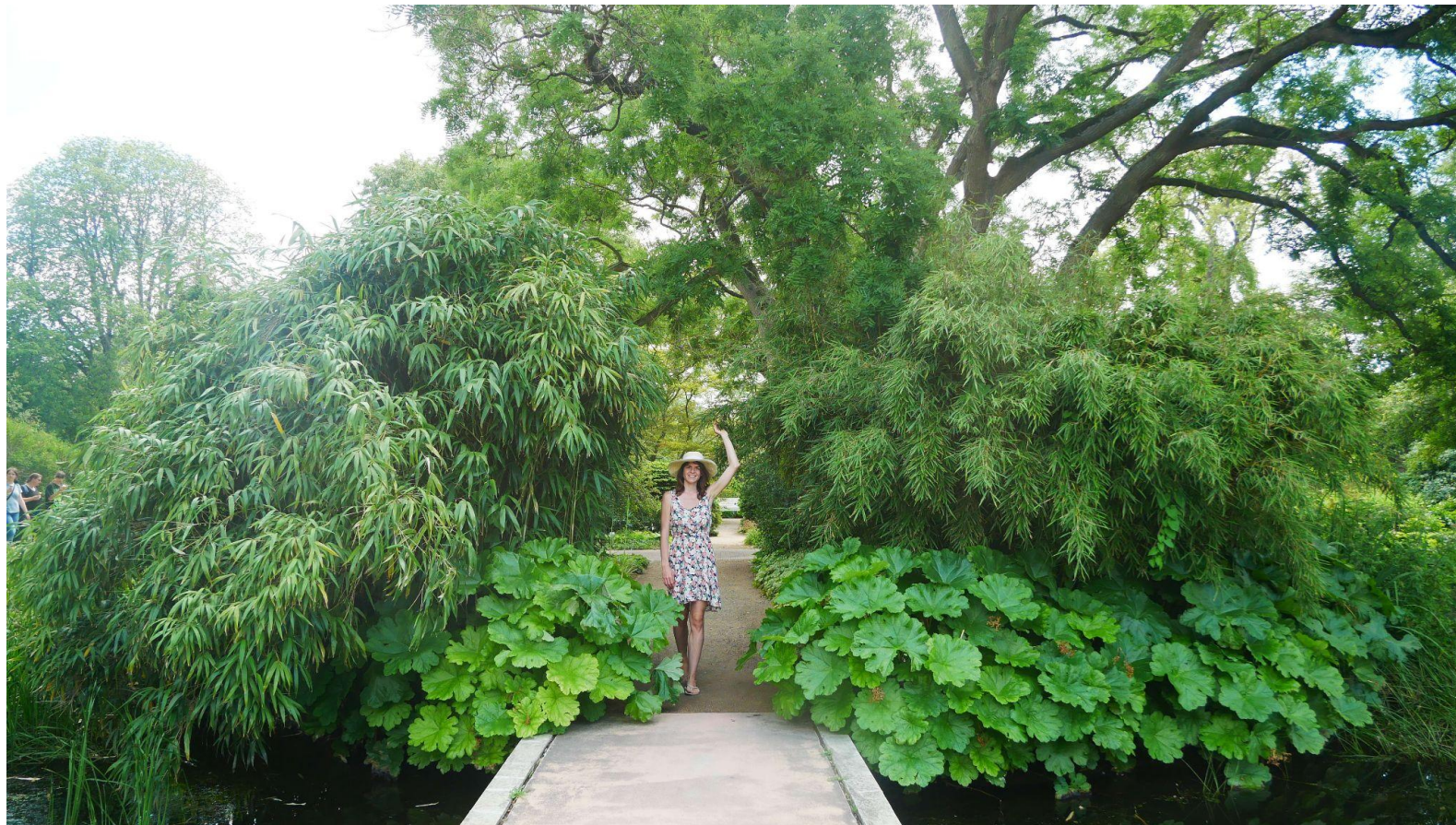

Острів Дружби

Острів Дружби

Острів Дружби

Волога у житті рослин

Вода становить до 95% маси рослин, у ній чи з її використанням протікають усі процеси життєдіяльності:

- забезпечує потік поживних та мінеральних речовин за провідною системою рослини,
- бере участь у процесі фотосинтезу,
- забезпечує рослині пружність, так воно зберігає свою форму.

Потреба рослин у воді дуже велика:

- на створення одиниці сухої речовини рослина витрачає сотні і навіть понад одну тисячу одиниць води,
- наприклад: одна рослина пшениці на добу випаровує 50 г води.

Процеси, коли у рослини нестача вологи

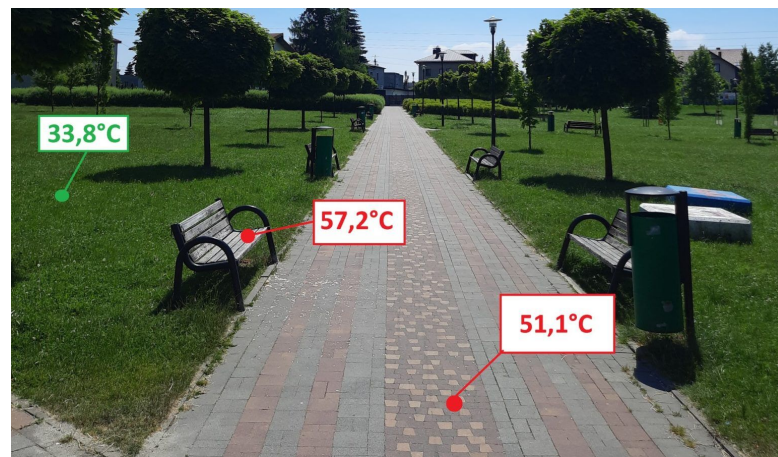
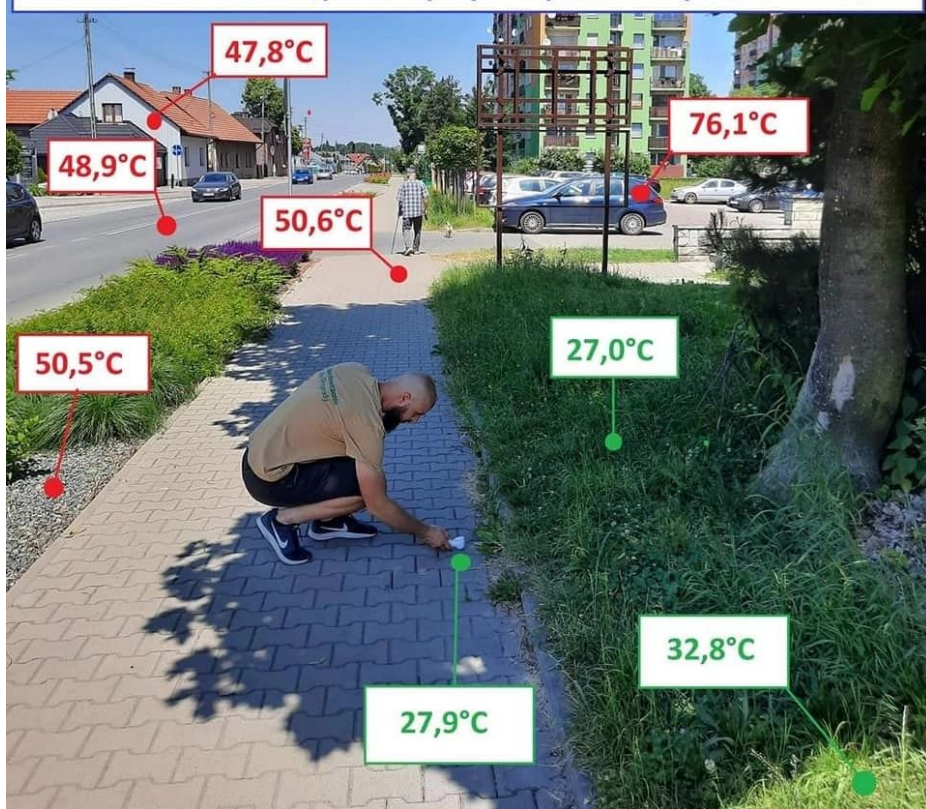
При нестачі вологи зменшується тургор, рослина в'яне, породи знизу листя закриваються, суттєво зменшується її фотосинтез.

Рослина зупиняється в рості.

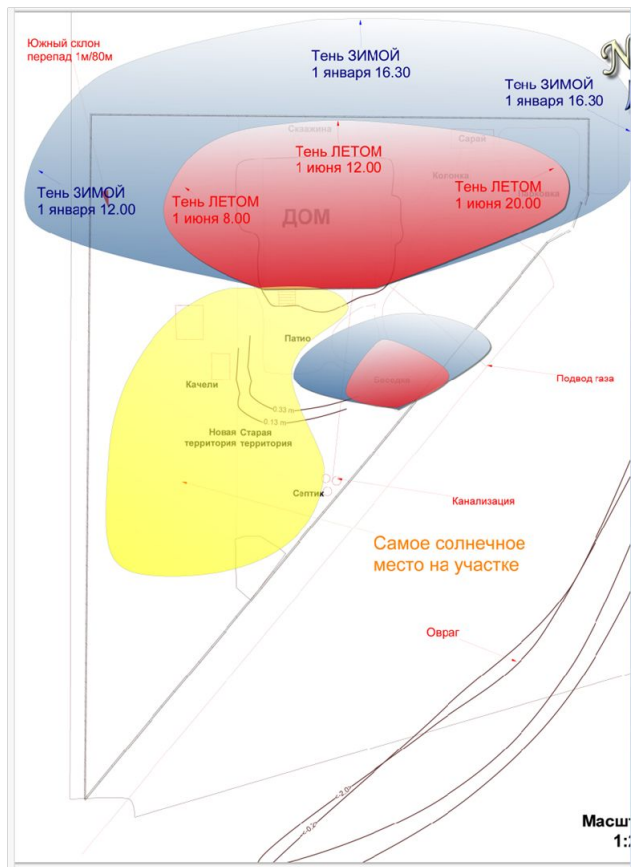
Температури на сонці, в тіні. Ні голій землі!

Czechowice-Dziedzice, pomiar przy temperaturze powietrza 28,5°C

Визначте мікрокліматичні зони: де є захист від сонця та вітру

1. Створіть карту затінення ділянки: протягом дня та у різні пори року
2. Розгляньте конструкції, що можуть захистити від сонця та вітру: дерева, будинки та огорожі.

Поєднуйте рослини з різною тривалістю життя та швидкістю росту

Чагарники та дерева, що швидко ростуть, створюють сприятливий мікроклімат для повільно зростаючих або більш вимогливих видів.

У міру старіння «піонерів» поступово **формується біоценоз** - стійкий комплекс рослин, тварин та мікробів, пристосованих до «лісового» середовища.

Групуйте рослини за їх потребами у воді

Рослини з однаковими
потребами у воді та
сонячному світлі

в однакових
мікрокліматичних зонах

Захищайте від вітру: живоплоти та вітролами

Розмістіть вищі
конструкції або
рослини: дерева або
високі кущі

з навітряного боку
саду, щоб забезпечити
захист від вітру іншим
рослинам

Ярусність та ущільнена посадка

1. Підбирайте рослини згідно їх розмірів у зрілому віці, щоб створити багатoshаровий ефект. Вищі - позаду або в центрі саду. Нижні - попереду, або по краях.
2. Якщо треба заощадити місце, продумайте вертикальні конструкції - живі стіни з в'юнких рослин та ліан.
3. Висаджувати треба щільно: це зменшує випаровування та економить вологу.

Зменшуйте площу газонів!

Матимете купу переваг замість великих проблем з газоном:

- Збереження води
- Зменшений догляд та більш стійкий сад
- Збільшення біорізноманіття
- Поліпшення стану ґрунту
- Покращений естетичний вигляд

Використання каменів? Є сенс!

1. Камені - це природна мульча, що зберігає вологу.
2. Камені - як тепловідвід. Камені створюють мікроклімат, захищають від екстремальних коливань температури.
3. Для захисту від ерозії - на випадок короткочасних злив.
4. Естетика та невибагливість у догляді.

Камені - як матеріал для мульчування

- захищають і затіняють коріння від інтенсивної спеки
- вивільняють накопичене тепло в ґрунт уночі
- запобігають пошкодженню коріння домашніми птахами або тваринами
- дають притулок черв'якам і невеликим ґрунтовим організмам
- конденсують на своїй поверхні вологу в холодні ночі.

Альпійська горка

Альпійська горка

Додайте мульчі - бажано світлого кольору

Використовуйте почвопокровні рослини - біла конюшина

Костриця, або вівсяниця: сиза, овеча

Портулак - декоративні види

Очиток: іспанський, їдкий

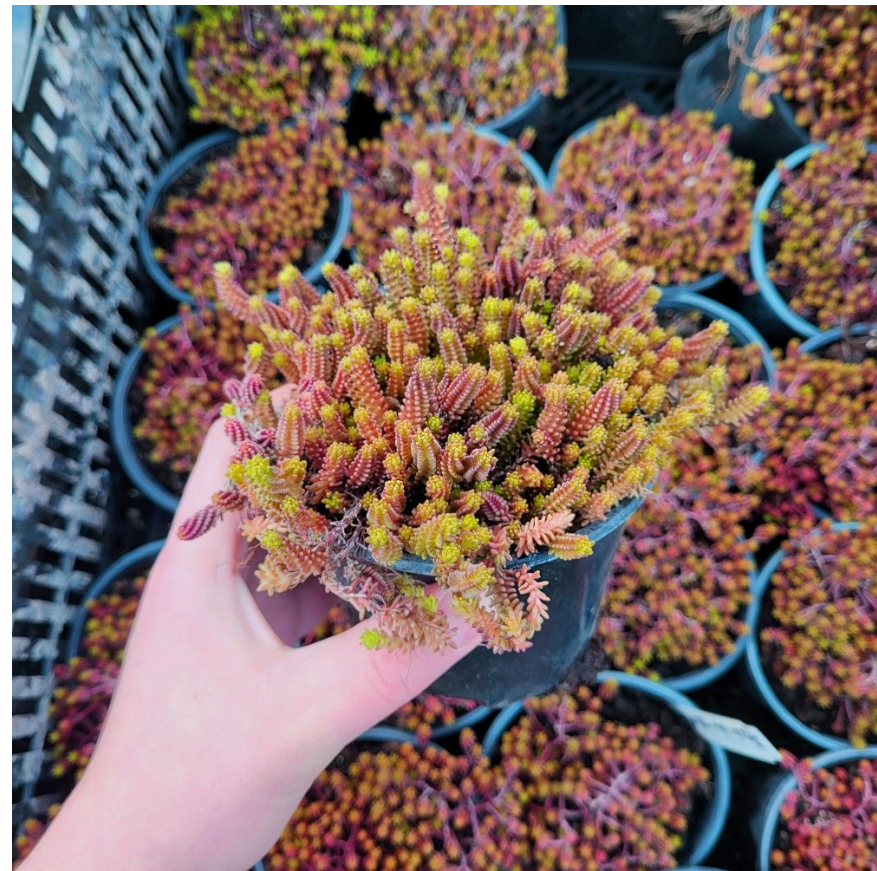

Очиток: білий, хибний

Очиток: лапчатолистий, шестирядный

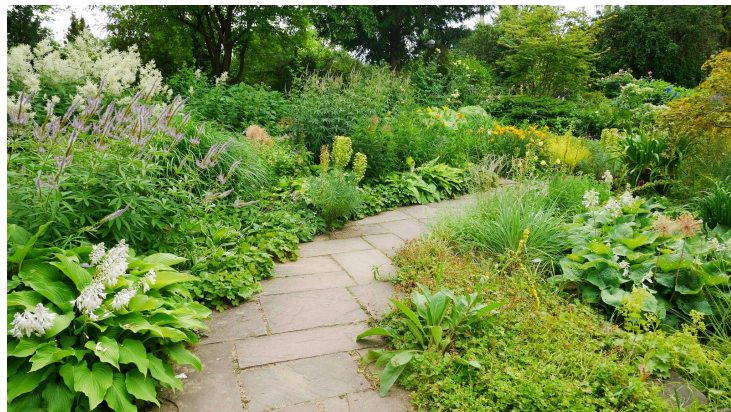

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

сад Карла Форстера

Домашнє завдання

1. Чи будете ви використовувати концепцію "ксеріскейпінг" у вашому саду? Як ви хочете змінити свій сад?
2. Заплануйте кроки до вашої мети посухостійкого саду. Що ви будете робити в першу чергу?
3. Напишіть короткий відгук про перші 4 дні марафону: що вразило, що було новим та незвичним, що сподобалось, а що ні.